

เรื่องย่อ การแสดงโขนสงขลานครินทร์ ตอน จองถนน

ทศกัณฐ์ เจ้าพระนครลงกา หลงเชื่อว่าจาของ **นางสำนักรา** ซึ่งเล่าถึงความงามของ **นางสีดา** จึงไปลักพาตัวนางสีดาขณะที่ออกเดินป่าพร้อม **พระราม** และ **พระลักษมณ์** ตามสัตว์ที่ทั้งสองพระองค์ให้ไว้แก่ **ท้าวทศรถ** ผู้เป็นพระราชบิดา และหลังจากพระรามและพระลักษมณ์ได้พลวากรจากเมืองขีดขินและเมืองชมพูมาเป็นบริวารแล้ว ก็ได้ยกทัพมาตั้งตรงข้ามกับเกาะกรุงลงกา พระรามปรึกษาหาวิธีที่จะข้ามไปยังกรุงลงกาซึ่งเป็นเกาะมีมหาสมุทรล้อมรอบอยู่ ข้าทหารทั้งหลายต่างทูลอาสาใช้วิธีต่าง ๆ เพื่อพาไพร่พลข้ามมหาสมุทร แต่ **พญาชามพูวราช** ทูลว่าควรจะใช้วิธี **จองถนน** ขนหินมาถมทะเลให้เป็นทางข้ามไปกรุงลงกา เพื่อให้ปรากฏเป็นเกียรติยศแห่งพระรามสืบไปชั่วนาน พระรามทรงเห็นชอบและให้ **สุคริพ** เป็นผู้ดูแล โดยให้ **นิลพัท** คุมไพร่พลเมืองชมพู และ **หนุมาน** คุมไพร่พลเมืองขีดขิน ผลัดกันเป็นฝ่ายส่งและรับก้อนหินมาถมมหาสมุทร

ฝ่ายนิลพัทนั้นมีจิตอาฆาตแค้นหนุมานตั้งแต่ครั้งที่หนุมานไปสะกดลักตัว **ท้าวมหาชมพู** ให้มาเฝ้าพระราม ซึ่งเป็นการหักหน้านิลพัท การจองถนนครั้งนี้นิลพัทจึงคิดแค้น โดยอาสาเป็นผู้ขนก้อนหินมาให้ฝ่ายหนุมานถมถนนก่อน นิลพัทขนก้อนหินขนาดมหึมามาถึงสี่ก้อน หนุมานให้นิลพัทโยนหินลงมาที่ละสองก้อน แต่นิลพัททำทายเป็นทนายหนุมาน และโยนก้อนหินลงมาพร้อมกันทีเดียวทั้งสี่ก้อน แต่หนุมานก็รับไว้ได้ ครั้นถึงคราวที่หนุมานเป็นฝ่ายขนก้อนหินมาบ้าง หนุมานก็แหรมิศกายแล้วผูกก้อนหินไว้กับขนรอบกายมาเต็มทั้งตัว นิลพัทตกใจและให้หนุมานโยนก้อนหินลงมาที่ละสองก้อน แต่หนุมานกล่าวว่าคราวนิลพัทยังโยนหินมาพร้อม ๆ กันทีเดียว นิลพัทโกรธและทำทนายกลับว่าจะหลบตาและใช้เพียงเท้ารับ หนุมานโยนก้อนหินลงมาทั้งหมด นิลพัทใช้เท้ารับก้อนหิน ทั้งสองก็ทะเลาะวิวาทต่อสู้กันดุเดือดจนสุคริพต้องเข้ามาห้ามปราม

ฝ่ายพระรามได้ยินเสียงอีกที่กึกก้อง จึงให้พระลักษมณ์เสด็จออกมาดู พระลักษมณ์จึงพาทั้งสองเข้าเฝ้า พระรามทราบเรื่องก็กริ้วโกรธ สุคริพได้ทูลแก่พระรามว่าทั้งนิลพัทและหนุมานต่างก็เรื่องฤทธานูภาพ และมุทะลุดูบ้าเปรียบเสมือนช้างตมกันสองเชือก ไม่สมควรจะผูกไว้ร่วมโรงเดียวกัน พระรามจึงให้นิลพัทกลับไปช่วยท้าวมหาชมพูดูแลเมืองขีดขิน และมีหน้าที่ส่งเสบียงเลี้ยงกองทัพ ส่วนหนุมานนั้นให้ดำเนินการจองถนนให้เสร็จภายในเจ็ดวัน หากไม่ทันจะประหารเสีย

ฝ่ายทศกัณฐ์เมื่อทราบข่าวว่ากองทัพพระรามกำลังถมหินจองถนน จึงใช้ให้ **นางสุพรรณมัจฉา** ซึ่งเป็นพระธิดาของทศกัณฐ์กับนางปลา พาบริวารไปทำลายการจองถนน สุคริพรู้สึกผิดสังเกตุที่ก้อนหินที่ทิ้งไปจมหายไม่กลายเป็นเนินถนน จึงให้หนุมานดำน้ำลงไปสำรวจ ก็พบฝูงปลาพากันคาบก้อนหินถมถนนออกไปทิ้ง หนุมานเข้ารุกไล่สังหารฝูงปลาจนพบนางสุพรรณมัจฉาก็ผูกสมรักรักใคร่ จนในที่สุดหนุมานก็ได้นางมาเป็นชายา และขอให้นางพาบริวารปลาไปขนก้อนหินมาถมไว้ดังเดิม การจองถนนข้ามไปกรุงลงกาจึงสำเร็จลงได้ พระรามทรงเวษยันตราชรอยกกองทัพพลวากรข้ามไปยังกรุงลงกาได้สำเร็จ และเป็นพระเกียรติยศยิ่งใหญ่

ทศกัณฐ์ได้ส่งพระญาติวงศ์และราชสัมพันธ์มิตรออกรบกับพระราม แต่ก็ล้วนพ่ายแพ้ จนถึงการศึกที่ทศกัณฐ์ต้องออกรบด้วยตนเอง ทั้งสองฝ่ายต่างต่อสู้กันเป็นสามารบ พระรามแผลงศรตัดกาย กรของทศกัณฐ์จนล้มลง ทศกัณฐ์ร้ายเวทย์ร่างกายก็กลับมาติดสนิทดังเดิม ประจวบกับเป็นเวลาใกล้ค่ำ พระอาทิตย์อัสดง กองทัพของทั้งสองฝ่ายจึงหยุดหย่าทัพตามจารีตกระบวนศึกที่มีมา

